

جهان را بلندی و پستی تویی

ندانم پهای، هر چه هستی تویی

پرستاری بیماری‌های کودکان

مؤلفین:

زهرا پورموحّد

عضو هیئت علمی دانشکده پرستاری- مامائی دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد

خدیجه دهقانی

عضو هیئت علمی دانشکده پرستاری- مامائی دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد

سرشناسه

: پورموجد، زهرا، ۱۳۴۵

عنوان و نام پدیدآور : پرستاری بیماری‌های کودکان / مؤلفین زهرا پورموجد، خدیجه دهقانی

مشخصات نشر : تهران: آثار سبحان، ۱۳۹۱.

مشخصات ظاهری : ۳۲۰ ص. مصور، جدول، نمودار.

شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۶۵۳۱-۱۹-۹

وضعیت فهرست‌نویسی : فیا

موضوع : کودکان -- پرستاری و مراقبت

موضوع : پرستاری کودکان

شناسه افزوده : دهقانی، خدیجه، ۱۳۴۳

رده‌بندی کنگره : RJ۱۰۱/پ۹۴:۱۳۹۱

رده‌بندی دیویی : ۶۴۹/۱

شماره کتابشناسی : ۲۷۵۲۱۹۱

نام کتاب:

پرستاری بیماری‌های کودکان

مؤلفین:

زهرا پورموجد - خدیجه دهقانی

ناشر:

مؤسسه انتشاراتی آثار سبحان

نوبت و سال چاپ:

اول / ۱۳۹۱

حروفچین:

اعظم برزگری

تیراژ:

۵۰۰ نسخه

چاپ و صحافی:

دانش

قیمت:

۱۱۴۰۰ تومان

مرکز بخش

انتشارات آثار سبحان

تهران: میدان انقلاب - خیابان انقلاب - نرسیده به خیابان ۱۲ فروردین - ساختمان ولی عصر (عج) پلاک ۱۳۱۴ - طبقه دوم
تلفن: ۶۶۹۷۱۱۱۲ - ۶۶۹۷۱۰۴۰

فروشگاه

تهران: میدان انقلاب - خیابان انقلاب - روبروی دبیرخانه دانشگاه تهران - پاساژ کتابسرای اندیشه - کتابفروشی آثار سبحان
تلفن: ۶۶۴۱۸۱۹۲

www.asaresobhan.com

email: asaresobhan2000@yahoo.com

شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۶۵۳۱-۱۹-۹

ISBN: 978-600-6531-19-9

کلیه حقوق معنوی و مادی برای ناشرین محفوظ می‌باشد و هرگونه تکثیر از این اثر پیگرد قانونی دارد.

مقدمه

با سپاس از خداوند یکتا که توانستیم نگارش این کتاب را به اتمام برسانیم. بر همگان روشن است که کودکان سرمایه‌های اصلی هر کشور و قشر آسیب‌پذیر هستند و تامین، حفظ و ارتقای سلامت آنان یکی از ارکان عدالت اجتماعی است. لذا افزایش سطح آگاهی خانواده‌ها در ارتباط با شناسایی مشخصات کودکان سالم و مراقبت از کودکان بیمار توسط اعضای تیم بهداشتی-درمانی بویژه پرستاران می‌تواند گام موثری در تامین سلامت آنها باشد.

هدف از گردآوری و تالیف کتاب حاضر، فراهم آوردن مجموعه‌ای کامل از اصول مراقبت‌های پرستاری کودکان می‌باشد و علاوه بر در نظر گرفتن عرصه‌های مراقبتی در بیمارستان، به خانواده کودکان و مراقبت پرستاری خانواده محور نیز پرداخته شده و اهمیت آموزش به کودک و خانواده جهت توانمندسازی آنها در مراقبت از خود مورد توجه قرار گرفته است. این کتاب در سه بخش شامل نوزادان (سالم و پرخطر)، رشد و تکامل کودک و کودک بیمار تنظیم گردیده و لازم به ذکر است که مجموعه‌ی حاضر بر اساس سرفصل دروس وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی می‌باشد.

امید است که این کتاب مورد استفاده همکاران محترم، دانشجویان پرستاری و مامایی در مقاطع کارشناسی و کارشناسی ارشد و سایر دانشجویان علوم پزشکی قرار گیرد.

زهره پورموحّد

تقدیم

به کودکان عزیز این مرز و بوم

تقدیم

به دانشجویان پرستاری، اساتید و مربیان پرستاری کودکان

فهرست مطالب

بینی.....	۱۹	فصل ۱: چشم‌انداز مراقبت پرستاری از کودکان.....	۱
دهان.....	۱۹	چشم‌انداز مراقبت پرستاری از کودکان.....	۱
گردن.....	۱۹	وراثت و ژنتیک.....	۱
قفسه سینه.....	۱۹	خانواده و مراقبت خانواده محور.....	۲
دستگاه تناسلی.....	۲۰	عوامل اجتماعی-اقتصادی.....	۳
مقعد.....	۲۰	عوامل فرهنگی.....	۳
اندام‌ها.....	۲۰	تأثیر مذهب.....	۴
معاینه عصبی.....	۲۰	تأثیر محیط.....	۴
چشمها.....	۲۱	رشد و تکامل.....	۴
دهان و حلق.....	۲۱	الگوهای رشد و تکامل.....	۵
بینی.....	۲۱	تئوریهای رشد و تکامل.....	۵
رفلکسهای مربوط به عضلات.....	۲۲	مرگ و میر کودکان.....	۵
ناهنجاری‌های مادرزادی.....	۲۴	بیماری‌های دوره‌ی کودکی.....	۵
بررسیهای غربالگری نوزادان.....	۲۴	بیماری‌های عصر جدید.....	۶
ضد عفونی کردن پوست و بند ناف.....	۲۴	بررسی پرستاری از وضعیت سلامت کودکان.....	۶
مراقبت از چشمها.....	۲۵	بررسی سیستمها.....	۷
حفظ راههای تنفسی.....	۲۶	بررسی سر تا پاها (Head to toe).....	۱۰
پیشگیری از هیپوترمی.....	۲۶	پروسیجرهای پرستاری کودکان.....	۱۲
تعیین آپگار.....	۲۷		
تعیین هویت.....	۲۷	فصل ۲: نوزاد سالم.....	۱۵
تزریق ویتامین ک.....	۲۷	نوزاد سالم و مراقبت‌های مربوطه.....	۱۵
تغذیه با شیر مادر.....	۲۸	شرح حال.....	۱۵
مزایای شیر مادر.....	۲۸	معاینه فیزیکی.....	۱۵
تغذیه مصنوعی.....	۳۰	مشخصات فیزیکی نوزاد طبیعی.....	۱۵
		علایم حیاتی نوزاد.....	۱۶
فصل ۳: نوزادان در معرض خطر.....	۳۲	وضع ظاهری.....	۱۶
نوزادان در معرض خطر.....	۳۲	پوست.....	۱۶
نارس بودن نوزاد و عقب‌ماندگی رشد داخل رحمی.....	۳۴	جمجمه.....	۱۷
مشخصات نوزاد نارس.....	۳۴	صورت.....	۱۸
مراقبت در انکوباتور.....	۳۵	چشم‌ها.....	۱۸
آپنه یا قطع تنفس.....	۳۶	گوشها.....	۱۸
بیماری غشاء هیالن یا سندرم دیسترس تنفسی.....	۳۶		

۶۰	تکامل روانی اجتماعی.....	۳۷	آسپیراسیون مکنونیوم.....
۶۴	فصل ۷: رشد و تکامل کودک در سن مدرسه	۳۸	هرنی دیافراگم.....
۶۴	رشد و تکامل در سن مدرسه (شش تا دوازده سالگی).....	۳۸	تولد پس از موعد.....
۶۴	رشد و تکامل فیزیکی.....	۳۸	جثه بزرگ نسبت به سن بارداری.....
۶۵	تکامل حرکتی.....	۳۸	زردی نوزادان.....
۶۶	تکامل روانی اجتماعی.....	۳۹	تظاهرات بالینی.....
۶۷	تکامل روانی جنسی (دیدگاه فروید).....	۳۹	تشخیص هیپرپیلی و بینمی.....
۷۰	فصل ۸: رشد و تکامل در نوجوانی	۴۰	زردی ناشی از تغذیه با شیر مادر.....
۷۰	رشد و تکامل دوران نوجوانی (دوازده تا هیجده سالگی).....	۴۰	درمان زردی.....
۷۰	رشد و تکامل فیزیکی.....	۴۲	فصل ۴: رشد و تکامل شیرخواری
۷۲	تکامل روانی اجتماعی.....	۴۲	رشد و تکامل دوره‌ی شیرخواری (تولد تا یکسالگی).....
۷۶	فصل ۹: عدم تعادل مایعات، الکترولیت‌ها و اسید و باز	۴۲	رشد و تکامل فیزیکی.....
۷۶	عدم تعادل مایعات، الکترولیت‌ها و اسید و باز.....	۴۲	دور سر یا دور پیشانی - پس سری.....
۷۶	مایعات و الکترولیت‌ها.....	۴۲	تغییرات فونتanelها.....
۷۷	عدم تعادل اسید - باز.....	۴۵	تکامل حرکتی.....
۷۷	دهیدریشن.....	۴۶	تکامل روانی اجتماعی.....
۷۸	نوع کم آبی.....	۴۷	تکامل روانی جنسی.....
۷۸	اتیولوژی.....	۴۸	تکامل شناختی.....
۷۸	پاتوفیزیولوژی.....	۴۸	بیماری و بستری شدن.....
۸۰	اسهال.....	۴۹	تدابیر پرستاری.....
۸۰	اتیولوژی.....	۵۰	فصل ۵: رشد و تکامل دوره‌ی نوپایی
۸۳	اتیولوژی.....	۵۰	رشد و تکامل دوره‌ی نوپایی (یک تا سه سالگی).....
۸۳	پاتوفیزیولوژی.....	۵۰	رشد و تکامل فیزیکی.....
۸۵	سوختگی‌ها.....	۵۲	تکامل حرکتی.....
۸۵	اتیولوژی.....	۵۳	تکامل روانی اجتماعی.....
۸۵	پاتوفیزیولوژی.....	۵۵	تکامل روانی - جنسی (دیدگاه فروید).....
۹۰	فصل ۱۰: اختلالات سیستم ایمنی	۵۵	تکامل شناختی (دیدگاه پیاژه).....
۹۰	اختلالات سیستم ایمنی.....	۵۶	بیماری و بستری شدن.....
۹۰	ساختار.....	۵۸	فصل ۶: رشد و تکامل کودک قبل از مدرسه
۹۳	فرآیند پرستاری در بیماری‌های سیستم ایمنی.....	۵۸	رشد و تکامل کودک قبل از مدرسه (سه تا شش سالگی).....
۹۳	بررسی.....	۵۸	رشد و تکامل فیزیکی.....
۹۵	ویروس نقص ایمنی انسانی و سندرم نقص ایمنی اکتسابی.....	۵۹	تکامل حرکتی.....

التهاب حاد حنجره، نای و برونش و کروپاسپاسمودیک	۱۳۶
آسپیراسیون جسم خارجی	۱۳۸
برونشولیت	۱۴۰
پنومونی	۱۴۱
آسم	۱۴۲
طبقه بندی آسم	۱۴۳
سیستیک فیبروزیس	۱۴۵

فصل ۱۳: اختلالات سیستم گوارشی

اختلالات سیستم گوارشی	۱۴۷
ساختار	۱۴۷
فرآیند پرستاری در بیماری های گوارشی	۱۴۸
رفلاکس گاستروازوفازیا	۱۵۳
استنوز پیلور	۱۵۴
فتق ها و هیدروسل ها	۱۶۱

فصل ۱۴: اختلالات خونی

اختلالات خونی	۱۶۳
ساختار خون	۱۶۳
فرآیند پرستاری در اختلالات خونی	۱۶۴
بررسی و شناخت	۱۶۴
هموفیلی	۱۷۱

فصل ۱۵: اختلالات قلبی - عروقی

اختلالات قلبی - عروقی	۱۷۵
ساختار	۱۷۵
گردش خونی جنینی و بعد از تولد	۱۷۶
فرآیند پرستاری در بیماری های قلبی - عروقی	۱۷۷
ارزیابی	۱۸۲
اختلالات مادر زادی قلب	۱۸۳
باز ماندن مجرای شریانی بین آنورت و پولمونری	۱۸۴
نقص بین دهلیزی	۱۸۵
نقص بین بطنی	۱۸۵
کوآرکتاسیون آنورت	۱۸۶
تنگی آنورت	۱۸۷
تنگی شریان ریوی	۱۸۸

آرتریت روماتوئید نوجوانی	۹۸
آلرژی: آتوپی، واکنش حساسیتی شدید نوع I	۱۰۱

فصل ۱۱: بیماری های عفونی

بیماری های عفونی	۱۰۴
فرآیند ایجاد عفونت و زنجیره عفونت	۱۰۴
مراحل بیماری عفونی	۱۰۴
ایمن سازی	۱۰۵
واکسن های غیر زنده	۱۰۸
فرآیند پرستاری در بیماری های عفونی	۱۰۸
بزرگسالی	۱۰۸
تب	۱۱۲
سپسیس	۱۱۳
بیماری های واگیر همراه با راش	۱۱۷
سرخک	۱۱۷
سرخچه	۱۱۸
آبله مرغان	۱۱۸
اریتم انفکتیوزم	۱۱۹
اگزانتهم سوبیتوم	۱۱۹
تب مملک	۱۲۰
بیماری های واگیر بدون راش	۱۲۱
دیفتری	۱۲۱
سیاه سرفه	۱۲۱
پولیومیلیت	۱۲۲
پاروتایتیس	۱۲۳

فصل ۱۲: اختلالات سیستم تنفسی

اختلالات سیستم تنفسی	۱۲۴
ساختار	۱۲۴
فرآیند پرستاری در بیماری های تنفسی	۱۲۵
بررسی	۱۲۵
معاینه فیزیکی	۱۲۶
دیس پلازی برونکوپولمونری	۱۳۱
سندرم مرگ ناگهانی شیرخوار	۱۳۲
عفونت های تنفسی فوقانی	۱۳۳
عفونت حاد گوش میانی	۱۳۵

۲۳۰	مغز	۱۸۸	تترالوژی فالوت
۲۳۱	تالاموس	۱۹۰	جابه جایی عروق بزرگ
۲۳۱	هیپوتالاموس	۱۹۰	نارسایی قلب
۲۳۱	مخچه	۱۹۳	تب روماتیسمی
۲۳۱	ساقه مغز	۱۹۵	بیماری کاوازاکی
۲۳۱	طناب نخاعی	۱۹۷	فصل ۱۶: اختلالات تناسلی - ادراری
۲۳۳	فرآیند پرستاری در بیماری‌های سیستم عصبی	۱۹۷	اختلالات تناسلی - ادراری
۲۳۶	افزایش فشار داخل جمجمه	۱۹۷	ساختار
۲۴۰	اختلالات تشنجی	۱۹۸	فرآیند پرستاری در بیماری‌های تناسلی - ادراری
۲۴۲	نقایص لوله‌ی عصبی	۱۹۸	بررسی
۲۴۶	سندرم ری	۲۰۲	عفونت‌های ادراری
۲۴۷	ضربه به سر	۲۰۴	شب ادراری
۲۵۱	سندرم داون	۲۰۶	ریفلاکس وزیکواورترال
۲۵۲	اختلال شنوایی	۲۰۷	سندرم نفروتیک
۲۵۴	اختلال بینایی	۲۰۹	گلو مرونوفریٹ حاد
۲۵۶	فصل ۱۹: اختلالات اندوکرین	۲۱۱	هیپوسپادیز
۲۵۶	اختلالات اندوکرین	۲۱۲	اپسپادیز و اکستروفی مثانه
۲۵۶	ساختار	۲۱۳	فصل ۱۷: اختلالات عضلانی - اسکلتی و عصبی - عضلانی
۲۵۷	فرآیند پرستاری در بیماری‌های اندوکرین	۲۱۳	اختلالات عضلانی - اسکلتی و عصبی - عضلانی
۲۶۱	کمبود هورمون رشد	۲۱۳	ساختار
۲۶۲	سندرم ترشح نامناسب هورمون ضد ادراری	۲۱۳	عملکرد
۲۶۳	بلوغ زودرس	۲۱۳	تفاوت‌های تکاملی عضلانی - اسکلتی بین کودکان و بزرگسالان
۲۶۴	هیپوتیروئیدسم	۲۱۳	فرآیند پرستاری در بیماری‌های عضلانی - اسکلتی
۲۶۶	سندرم کوشینگ	۲۱۴	بررسی
۲۶۷	دیابت شیرین نوع ۱	۲۱۸	استئوزنوزایمپر فکتا
۲۷۰	دیابت شیرین نوع ۲	۲۱۹	دیس پلازی تکاملی مفصل هیپ
۲۷۲	فصل ۲۰: سرطان در کودکان	۲۲۱	شکستگی‌ها
۲۷۲	سرطان در کودکان	۲۲۳	اسکولیوزیس
۲۷۴	فرآیند پرستاری در کودکان مبتلا به سرطان	۲۲۵	فلج مغزی
۲۷۴	بررسی	۲۲۷	دیستروفی عضلانی دوشن
۲۸۲	لوکمی	۲۳۰	فصل ۱۸: اختلالات عصبی - شناختی
۲۸۳	تدابیر پرستاری	۲۳۰	اختلالات عصبی و شناختی
۲۸۴	لنفوما		
۲۸۵	تومور ویلمز		

فصل ۲۱: اختلالات روانی - اجتماعی

۲۸۷

اختلالات روانی اجتماعی ۲۸۷

اختلال کم تمرکزی بیش فعالی ۲۸۷

ترس از مدرسه ۲۹۰

سوء رفتار با کودک ۲۹۱

خودکشی ۲۹۳

ارزیابی تشخیصی ۲۹۴

نارسایی در رشد (غیر ارگانیک) ۲۹۴

مرگ و مردن ۲۹۶

فصل ۲۲: اختلالات تغذیه‌ای

۲۹۷

اختلالات تغذیه‌ای ۲۹۷

نارسایی رشد ۲۹۷

کوآرشیور کور ۲۹۹

ماراسموس (آترپسی) ۲۹۹

راشی تیسیم (ریکتز) ۳۰۰

کمبود ویتامین C (اسکوربوت) ۳۰۲

حساسیت غذایی ۳۰۳

عدم تحمل لاکتوز ۳۰۴

برگشتن غذا و اوق زدن ۳۰۵

دل درد حمله‌ای (قولنج) Colic ۳۰۶

نشخوار کردن ۳۰۷

فصل ۲۳: مسمومیت

۳۰۸

مسمومیت ۳۰۸

مسمومیت با گیاهان ۳۰۹

مسمومیت با مواد اسیدی و قلیایی ۳۰۹

مسمومیت با آهن ۳۰۹

مسمومیت با سرب ۳۱۰

مسمومیت با هیدروکربن‌ها ۳۱۰

مسمومیت با استامینوفن ۳۱۰

مسمومیت با سالیسیلات‌ها ۳۱۰

مسمومیت با مواد مخدر ۳۱۱

تدابیر پرستاری ۳۱۱

منابع ۳۱۲

www.ketab